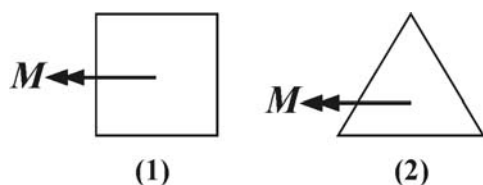
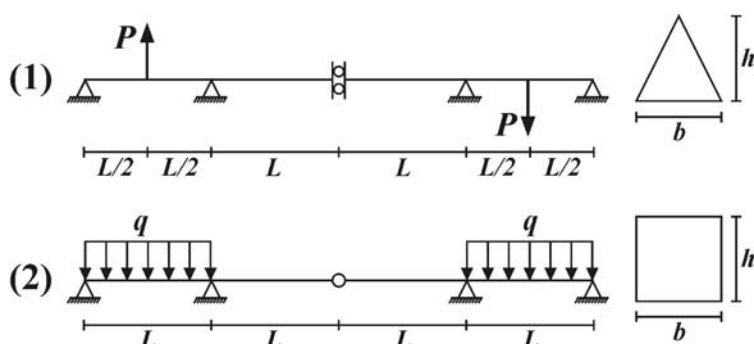

۱- اگر مساحت دو مقطع مربعی و مثلث متساوی الاضلاع نشان داده شده یکسان باشد، نسبت تنش خمشی ماکزیمم در مقطع مربعی به مقطع مثلثی کدام است؟

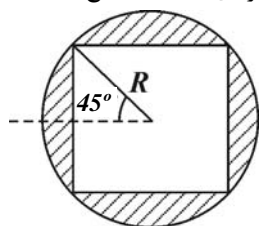
- (۱) $\frac{\sqrt[4]{3}}{2}$
 (۲) $\sqrt[4]{3}$
 (۳) $\frac{\sqrt{3}}{2}$
 (۴) $\sqrt{3}$

۲- نسبت تنش خمشی ماکزیمم در حالت (۱) به حالت (۲) کدام است؟

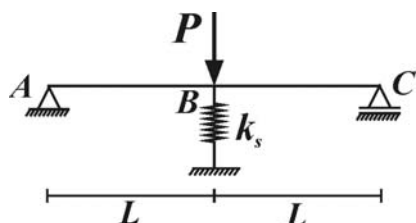
- (۱) $\frac{8P}{qL}$
 (۲) $\frac{6P}{qL}$
 (۳) $\frac{4P}{qL}$
 (۴) $\frac{2P}{qL}$

۳- مقطع مقابل یک مقطع دایروی بوده که از داخل آن یک مربع هم‌مرکز خارج شده است در این صورت هسته مقطع دایره‌ای است به شعاع:

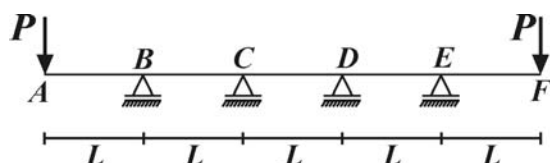
- (۱) $\frac{5\pi - 1}{12\pi - 1} R$
 (۲) $\frac{4\pi - 1}{12\pi - 1} R$
 (۳) $\frac{3\pi - 1}{12\pi - 1} R$
 (۴) $\frac{3\pi - 4}{12(\pi - 2)} R$

۴- اگر به تیر ABC به طور هم‌زمان بار P و گرادیان حرارتی اعمال شود به طوری که دمای سطح بالای تیر به میزان $2T$ و سطح پایین به میزان T افزایش یابد، مقدار T را به نحوی تعیین نمایید تا در فنر نیرویی ایجاد نشود. (مقطع تیر، مستطیلی به عرض b و عمق h و دارای مدول الاستیسیته E و ضریب انبساط حرارتی α می‌باشد)

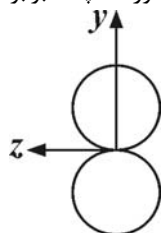
- (۱) $\frac{16PL}{\alpha E b h^3}$
 (۲) $\frac{8PL}{\alpha E b h^3}$
 (۳) $\frac{4PL}{\alpha E b h^3}$
 (۴) $\frac{2PL}{\alpha E b h^3}$

۵- اگر در سازه زیر مشخصات تیر AF در طول آن ثابت باشد، تحت بارگذاری نشان داده شده در چند نقطه از تیر AF لنگر برابر صفر است؟

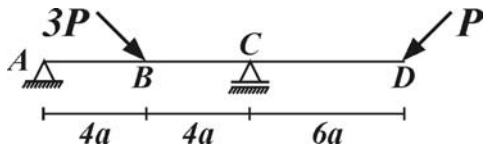
- (۱) ۳
 (۲) ۴
 (۳) ۵
 (۴) ۶

۶- مقطع زیر از اتصال دو دایره جدار نازک به شعاع R و ضخامت t ساخته شده است. نسبت مقاومت خمشی مقطع حول محور z چند برابر محور y است؟

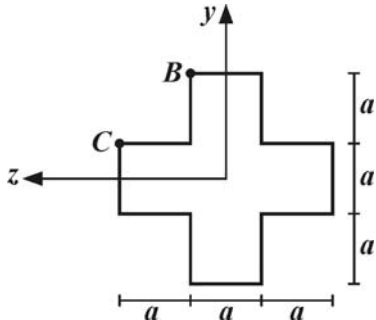
- (۱) ۳
 (۲) $\frac{3}{2}$
 (۳) $\frac{3}{4}$
 (۴) $\frac{1}{3}$

۷- اگر مقطع تیر مقابل مربعی به ضلع a باشد، قدرمطلق حداکثر تنش نرمال را در تیر $ABCD$ تعیین نمایید. (باری متمرکز با افق زاویه 45° می‌سازد)

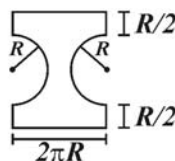
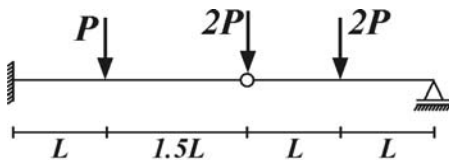
(۱) $\frac{37}{\sqrt{2}} \frac{P}{a^2}$ (۲) $\frac{38}{\sqrt{2}} \frac{P}{a^2}$
 (۳) $\frac{39}{\sqrt{2}} \frac{P}{a^2}$ (۴) $\frac{40}{\sqrt{2}} \frac{P}{a^2}$

۸- اگر نیروی محوری کششی P در نقطه B به مقطع زیر اعمال شود، نسبت تنش نرمال در نقطه B به C کدام است؟

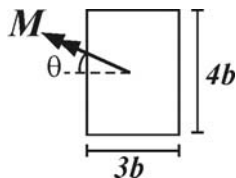
(۱) $\frac{5}{3}$ (۲) $\frac{179}{91}$
 (۳) $\frac{151}{91}$ (۴) $\frac{179}{119}$

۹- تنش خمشی ماکزیمم در تیر مقابل با مقطع نشان داده شده کدام است؟

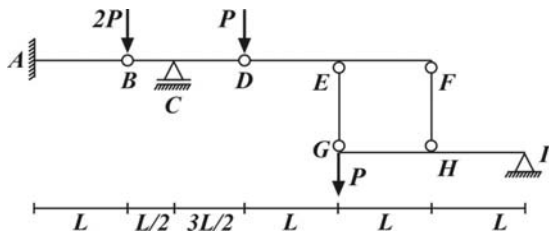
(۱) $\frac{17PL}{8\pi R^3}$ (۲) $\frac{2PL}{\pi R^3}$
 (۳) $\frac{5PL}{16\pi R^3}$ (۴) $\frac{3PL}{\pi R^3}$

۱۰- اگر در مقطع زیر θ از صفر تا 90° تغییر کند حداکثر تنش خمشی در مقطع کدام است؟

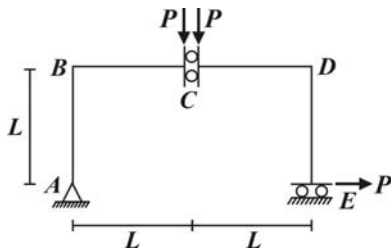
(۱) $\frac{4M}{3b^3}$ (۲) $\frac{5M}{8b^3}$
 (۳) $\frac{M}{2b^3}$ (۴) $\frac{5M}{24b^3}$

۱۱- لنگر تکیه‌گاه A از سازه مقابل کدام است؟

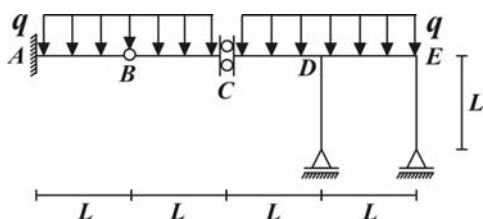
(۱) $7PL$ (۲) $5PL$
 (۳) $3PL$ (۴) PL

۱۲- لنگر در تکیه‌گاه E از سازه مقابل را تعیین نمایید.

(۱) $3PL$ (۲) $2PL$
 (۳) PL (۴) 0

۱۳- لنگر اتصال دوغلتکی C از سازه مقابل کدام است؟

(۱) $\frac{qL^3}{2}$ (۲) $\frac{qL^3}{4}$
 (۳) qL^3 (۴) $2qL^3$

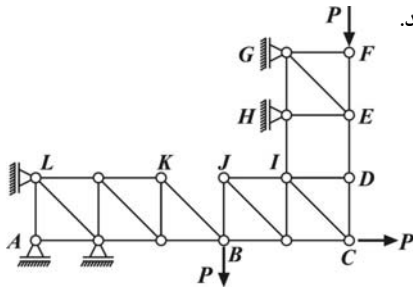
۱۴- عکس‌العمل قائم تکیه‌گاه A را تعیین نمایید در صورتی که طول اعضاء افقی و قائم خرابا برابر L باشد.

(۱)

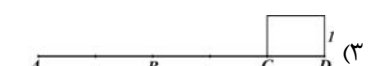
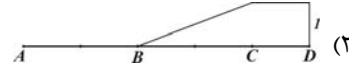
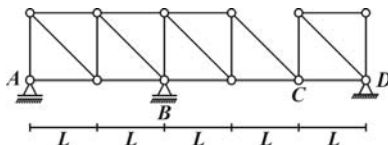
(۲) P

(۳) $2P$

(۴) $3P$

۱۵- خط تأثیر عکس‌العمل قائم تکیه‌گاه D از سازه مقابل کدام است؟

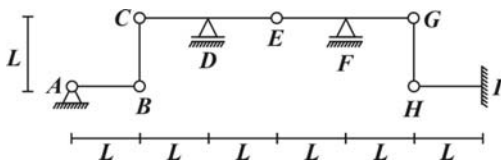
۱۶- حداکثر نیروی میله GH از سازه مقابل بر حسب تن کدام است اگر بار منفرد و متحرک ۲۰ تن از ناحیه CG عبور کند.

(۱) ۵

(۲) ۱۰

(۳) ۱۵

(۴) ۲۰

۱۷- حداکثر لنگر مثبت در فنر پیچشی نقطه B از سازه زیر کدام است اگر بار گسترده متحرک $4t/m$ و به طول L از ناحیه AF عبور کند.

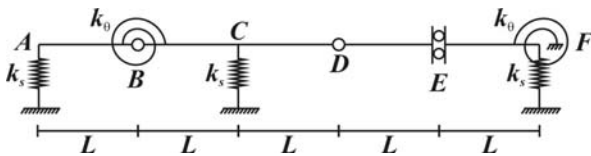
($L = 4m$)

(۱) $16tm$

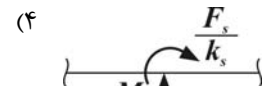
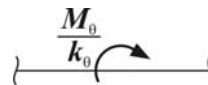
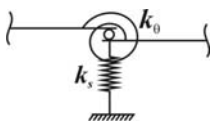
(۲) $24tm$

(۳) $32tm$

(۴) $48tm$

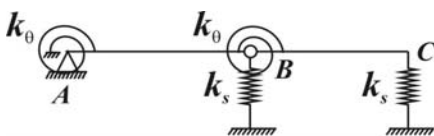
۱۸- تیر مزدوج اتصال مقابل کدام است؟

۱۹- در نقطه B از تیر مزدوج سازه مقابل مقدار نیروی متمرکز ..... و لنگر متمرکز .....

(۱) برابر $\frac{M_g}{k_\theta}$ - وجود ندارد. (۲) برابر $\frac{F_s}{k_s}$ - برابر $\frac{M_g}{k_\theta}$ است.

(۳) وجود ندارد - برابر $\frac{F_s}{k_s}$ است. (۴) وجود ندارد - وجود ندارد.

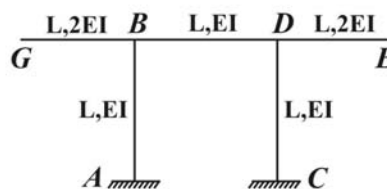
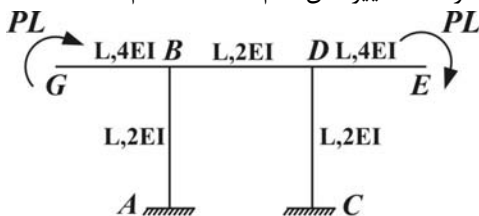
۲۰- اگر تغییرمکان افقی در نقطه D از سازه (۱) برابر δ باشد تحت بار افقی $2P$ در نقطه B از سازه (۲) تغییرمکان قائم نقطه G کدام است؟

(۱) 4δ

(۲) 2δ

(۳) δ

(۴) $\frac{\delta}{2}$

(۱)

(۲)

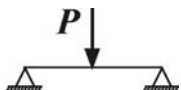
مقاومت مصالح و تحلیل سازه‌ها

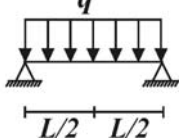
۱ - گزینه (۱) اگر ضلع مربع برابر a و مثلث برابر b باشد داریم:

$$a^2 = b^2 \frac{\sqrt{3}}{4} \Rightarrow a = b \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\sigma_{\max}^s = \frac{6M}{a^2}, \quad \sigma_{\max}^t = \frac{Mb \frac{\sqrt{3}}{2}}{\frac{\sqrt{3}}{96} b^2} = \frac{32M}{b^2} \Rightarrow \frac{\sigma_{\max}^s}{\sigma_{\max}^t} = \frac{2}{16} \frac{b^2}{a^2} = \frac{2}{16} \times \frac{4}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

۲ - گزینه (۱) در حالت (۱) بارگذاری معکوس و در حالت (۲) مستقیم است که در حالت (۱) لنگر و در حالت (۲) برش در محل تقارن صفر باشد.

(1)

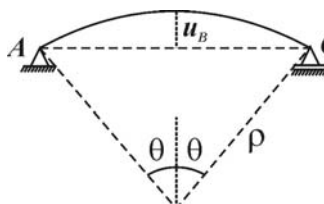
(2)

$$M_{\max}^1 = \frac{PL}{4}, \quad M_{\max}^2 = \frac{qL^2}{8}, \quad \frac{\sigma_{\max}^1}{\sigma_{\max}^2} = \frac{\frac{1}{32} bh^2}{\frac{qL^2}{8} \times \frac{h}{2}} = \frac{LP}{qL}$$

۳ - گزینه (۴) با توجه به آنکه در دایره و مربع $I_z = I_y$ بوده و $I_{yz} = 0$ می‌باشد بنابراین ممان اینرسی حول هر محور عبوری از مرکز سطح این مقطع یکسان بوده و در نتیجه هسته مقطع دایروی است. با قرار دادن تار خنثی روی یک نقطه از محیط مقطع داریم:

$$y_N = -\frac{I}{Ae} \Rightarrow R = -\frac{\frac{\pi R^4}{4} - \frac{4R^4}{12}}{(\pi R^2 - 2R^2)e} \Rightarrow e = \frac{2\pi - 4}{12(\pi - 2)} R$$

۴ - گزینه (۳) تحت گرادیان حرارتی مطابق شکل حرکت آزاد نقطه B به سمت بالا برابر است با:

$$u_B = \rho(1 - \cos \theta) \approx \rho \frac{\theta^2}{2} \Rightarrow u_B = \frac{L^2}{2\rho}, \quad K = \frac{1}{\rho} = \frac{\alpha(T_2 - T_1)}{h} = \frac{\alpha T}{h} \Rightarrow u_B = \frac{\alpha TL^2}{2h}$$

$$2\rho\theta = L \Rightarrow \theta = \frac{L}{2\rho}$$

از طرفی تحت بار P در B تغییر مکان نقطه B برابر است با:

$$u_B = -\frac{P(\sqrt{2}L)^{\frac{3}{2}}}{\sqrt{2}EI} = -\frac{PL^{\frac{3}{2}}}{\sqrt{2}EI}$$

$$u_B = 0 \Rightarrow \frac{\alpha TL^{\frac{3}{2}}}{\sqrt{2}h} = \frac{PL^{\frac{3}{2}}}{\sqrt{2}E \frac{bh^{\frac{3}{2}}}{12}} \Rightarrow T = \frac{\sqrt{2}PL}{\alpha E b h^{\frac{3}{2}}}$$

۵- گزینه (۲) با توجه به تقارن در سازه و بارگذاری، برش در وسط تیر CD برابر صفر است با توجه به آنکه بر روی این تیر بارگذاری خارجی وجود ندارد لنگر در طول این تیر ثابت بوده و در هیچ نقطه‌ای صفر نیست از طرفی با توجه به تغییر شکل یافته سازه لنگر در نقطه C مثبت و در نقطه B منفی است بنابراین در یک نقطه از تیر BC لنگر صفر می‌باشد همچنین در نقطه متقارن این نقطه یعنی ناحیه DE نیز در یک نقطه لنگر صفر است از طرفی لنگر در F, A نیز برابر صفر است.

$$\frac{S_z}{S_y} = \frac{I_z}{I_y} \frac{R}{\sqrt{2}R} = \frac{\sqrt{2}(\pi R^{\frac{3}{2}}t + \sqrt{2}\pi R t R^{\frac{3}{2}})}{\sqrt{2}R} \frac{R}{\sqrt{2}\pi R^{\frac{3}{2}}t} = \frac{\sqrt{2}}{2} \quad \text{۶- گزینه (۲)}$$

$$\sigma_{\max} = \frac{P\sqrt{2}}{a^{\frac{3}{2}}} + \frac{\sqrt{2}Pa}{a^{\frac{3}{2}}} = \frac{\sqrt{2}P}{a^{\frac{3}{2}}} \quad \text{۷- گزینه (۱) با توجه به دیاگرام نیروی محوری و لنگر خمشی نقطه C بحرانی ترین نقطه می‌باشد.}$$

$$\sigma_B = \frac{P(\frac{\sqrt{2}a}{2})(\frac{\sqrt{2}a}{2})}{I} + \frac{P(\frac{a}{2})(\frac{a}{2})}{I} + \frac{P}{\Delta a^{\frac{3}{2}}} = \frac{179}{145} \frac{P}{a^{\frac{3}{2}}} \quad \text{۸- گزینه (۴) با انتقال بار به مبدأ مختصات داریم:}$$

$$\sigma_C = \frac{P(\frac{\sqrt{2}a}{2})(\frac{a}{2})}{I} + \frac{P(\frac{a}{2})(\frac{\sqrt{2}a}{2})}{I} + \frac{P}{\Delta a^{\frac{3}{2}}} = \frac{119}{145} \frac{P}{a^{\frac{3}{2}}}, \quad I = \frac{a(\sqrt{2}a)^{\frac{3}{2}}}{12} + \frac{\sqrt{2}a^{\frac{3}{2}}}{12} = \frac{29}{12} a^{\frac{3}{2}}, \quad \frac{\sigma_B}{\sigma_C} = \frac{179}{119}$$

۹- گزینه (۴) با انتقال مرکز نیم‌دایره راست به میزان $\sqrt{2}R$ به سمت چپ یک دایره کامل به وجود می‌آید که با کسر ممان اینرسی مستطیل $\sqrt{2}R$ در $\sqrt{2}R$ ممان اینرسی مقطع به دست می‌آید از طرفی لنگر ماکزیمم در تکیه‌گاه رخ می‌دهد.

$$I = \frac{(\sqrt{2}R)(\sqrt{2}R)^{\frac{3}{2}}}{12} - \frac{\pi R^{\frac{3}{2}}}{4} = \frac{17}{4} \pi R^{\frac{3}{2}}, \quad \sigma_{\max} = \frac{M_{\max} \frac{\sqrt{2}R}{2}}{\frac{17}{4} \pi R^{\frac{3}{2}}} = \frac{\sqrt{2}P \times \sqrt{2}/\Delta L + PL}{17\pi R^{\frac{3}{2}}} = \frac{\sqrt{2}PL}{\pi R^{\frac{3}{2}}}$$

$$\sigma_{\max} = \frac{M \cos \theta \times \sqrt{2}b}{\sqrt{2}b \frac{(\sqrt{2}b)^{\frac{3}{2}}}{12}} + \frac{M \sin \theta \cdot \frac{\sqrt{2}b}{2}}{\sqrt{2}b \frac{(\sqrt{2}b)^{\frac{3}{2}}}{12}}, \quad \frac{d\sigma_{\max}}{d\theta} = 0 \Rightarrow \tan \theta = \frac{4}{3} \quad \text{۱۰- گزینه (۴) با تصویر نمودن لنگر حول محورهای y, z داریم:}$$

$$\sigma_{\max} = \frac{12M \times 1/\sqrt{2}b}{3 \times \sqrt{2}b^{\frac{3}{2}}} + \frac{12M(1/\sqrt{2}b)}{4 \times \sqrt{2}b^{\frac{3}{2}}} = \frac{5}{24} \frac{M}{b^{\frac{3}{2}}}$$

۱۱- گزینه (۳) این سازه، سازه‌ای معین بوده که از ترکیب چهار قطعه AB (به تنهایی پایدار) و GI, DF, BD (به تنهایی ناپایدار) تشکیل شده است. بار $\sqrt{2}P$ در B بر روی قطعه به تنهایی پایدار AB اعمال شده پس توسط این قطعه منتقل می‌گردد اما بار P در G بر روی قطعه به تنهایی ناپایدار GI اعمال شده و باید برای انتقال آن تکیه‌گاه‌ها و اتصالات را از نقطه A ترکیب نمود با ترکیب تکیه‌گاه A با اتصال B یک تکیه‌گاه مفصلی و سپس با تکیه‌گاه C یک تکیه‌گاه گیردار و پس از آن با اتصال D یک تکیه‌گاه مفصلی حاصل می‌گردد که با ترکیب آن با اتصال دو

غلطکی (FH, GE) یک غلتک قائم در نقطه D حاصل می‌گردد که مقدار $\frac{2P}{3}$ از بار P در G را تحمل نموده و در نتیجه قطعه BD باید نیروی $P + \frac{2P}{3} = \frac{5P}{3}$ را در D تحمل کند با ترکیب تکیه‌گاه A با اتصال B تکیه‌گاه مفصلی حاصل می‌گردد که با لنگرگیری حول C مقدار $5P$ به تکیه‌گاه B به سمت پائین و $5P$ به اتصال B از تیر AB به سمت بالا منتقل شده و در نتیجه تیر طره AB تحت بار $3P = 5P - 2P$ در B قرار می‌گیرد یعنی لنگر در A برابر $3PL$ می‌گردد.

۱۲- گزینه (۳) این سازه پایدار و معین بوده و از ترکیب دو قطعه به تنهایی ناپایدار CE, AC تشکیل شده است بار P در لبه چپ اتصال C به صورت یک لنگر در جهت عقربه‌های ساعت به قطعه CDE منتقل شده و با لنگر ناشی از بار P در لبه سمت راست اتصال C هیچ لنگری حول E ایجاد نمی‌گردد و تنها لنگر ناشی از بار P در E به میزان PL در جهت عقربه‌های ساعت وجود خواهد داشت.

۱۳- گزینه (۱) این سازه معین و پایدار بوده و از اتصال دو قطعه به تنهایی پایدار CE, AB (برای این بارگذاری) حاصل شده است بنابراین بارگذاری در ناحیه AB توسط تکیه‌گاه گیردار A و در ناحیه CE توسط تکیه‌گاه‌های غلتکی منتقل می‌گردد و فقط بارگذاری در ناحیه BC ایجاد لنگر در C می‌کند با ترکیب تکیه‌گاه A با B یک تکیه‌گاه مفصلی و تکیه‌گاه‌های غلتکی با اتصال C یک لنگر حاصل می‌گردد که مقدار لنگر برابر است با:

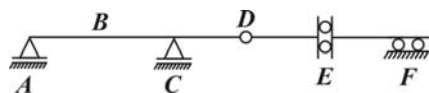
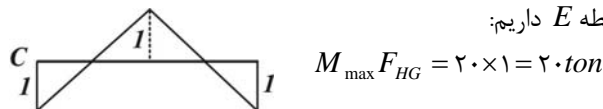
$$M_C = \frac{qL^2}{2}$$

۱۴- گزینه (۴) این سازه از ترکیب سه خرپای سازه $ABKL$ (به تنهایی پایدار)، $EFGH, BCDJ$ (به تنهایی ناپایدار) ساخته شده است بنابراین ابتدا باید انتقال بار از طریق خرپاهای به تنهایی ناپایدار تعیین گردد با ترکیب تکیه‌گاه‌های خرپای به تنهایی پایدار با اتصال مفصلی B یک تکیه‌گاه مفصلی و با ترکیب این تکیه‌گاه با اتصال دو غلتکی (شامل میله‌های IH, DE) یک غلتک قائم در نقطه B حاصل شده که بار P در F را تحمل می‌نماید با انتقال این بار به نقطه B به صورت معکوس خرپای $ABKL$ تحت بار قائم $2P$ در B و افقی P قرار می‌گیرد که با لنگرگیری حول محل تقاطع دو تکیه‌گاه غلتکی دیگر عکس‌العمل قائم تکیه‌گاه A برابر است با:

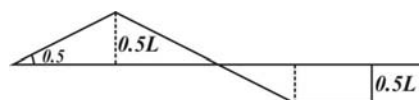
$$R_A = \frac{1}{L} (2P \times 2L - P \times L) = 3P$$

۱۵- گزینه (۱) با حذف عکس‌العمل قائم D سازه برای بار قائم از A تا C پایدار و دارای خط تأثیر صفر می‌باشد با اعمال تغییرمکان قائم به سمت بالا در D این بخش حول نقطه C دوران نموده و تغییرشکلی مشابه گزینه (۱) خواهد داشت.

۱۶- گزینه (۴) با حذف میله GH سازه در ناحیه HI پایدار و در بقیه نواحی ناپایدار خواهد بود با اعمال تغییرمکان قائم واحد در G به سمت پایین تغییرشکل سازه در ناحیه CG مطابق شکل می‌باشد که با قرار دادن بار منفرد در نقطه E داریم:

۱۷- گزینه (۲) با توجه به آنکه سازه معین است می‌توان مطابق شکل تمامی اتصالات و تکیه‌گاه‌ها را صلب نمود. با توجه به خط تأثیر لنگر در B برای ماکزیمم لنگر مثبت بار گسترده باید در سمت چپ و راست B به صورت متقارن قرار گیرد در این صورت داریم:

$$M_{\max}^+ = \frac{0.25L + 0.5L}{2} \times 0.5L \times 2 \times 4 = 24$$

۱۸- گزینه (۱) تغییرمکان قائم چپ و راست نقطه مورد نظر یکسان بوده و در نتیجه لنگر متمرکزی در این نقطه نباید به وجود آمده باشد از سوی دیگر دوارن چپ و راست در این نقطه به میزان دوران در فتر پیچشی یا $\frac{M_\theta}{k_\theta}$ اختلاف دارد بنابراین باید یک نیروی متمرکز به میزان $\frac{M_\theta}{k_\theta}$ در این نقطه وجود داشته باشد.

۱۹- گزینه (۱) نیروی متمرکز در نقطه B به میزان اختلاف شیب چپ و راست این نقطه یعنی $\frac{M_{\theta}}{k_{\theta}}$ و لنگر متمرکز به میزان اختلاف تغییر مکان چپ و راست نقطه B می باشد که با توجه به مفصلی بودن این نقطه اختلافی وجود ندارد.

۲۰- گزینه (۲) در صورتی که بار افقی $2P$ در سازه (۲) به نقطه B اعمال شود این بار را می توان به دو بار متقارن P و دو بار پادمتقارن P تقسیم نمود که در حالت متقارن هیچ تغییر مکانی در نقطه B به وجود نمی آید در حالت پادمتقارن با نصف نمودن سازه و قانون تقابل ماکسول داریم:

$$M_G \cdot \theta_G^v = P_B^v \cdot u_{HB}^v, \quad PL \times \frac{u_{VG}^v}{L} = P \times 2\delta, \quad u_{VG}^v = 2\delta$$

نکته ۱ تغییر مکان قائم G از سازه (۲) را می توان با توجه به تغییر شکل صلب قطعه BG از حاصل ضرب دوران در G در طول BC به دست آورد.

نکته ۲ مشخصات سازه (۱) دو برابر سازه (۲) بوده بنابراین با تبدیل سازه (۱) به (۲) تغییر مکان افقی نقطه B برابر 2δ خواهد شد.